

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., професор Лоханова Н.О.
«___» _____ 20__ р.

**ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»

за темою:

Облік і контроль виробничих запасів на прикладі підприємства
ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка

Виконавець

студентка обліково-економічного факультету
групи 41
Шрайбер Ілона Ігорівна

Науковий керівник

викладач
Мілько Людмила Вікторівна

Одеса 2018

АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Шрайбер Ілона Ігорівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Облік і контроль виробничих запасів на прикладі підприємства ТОВ НВФ

«Спеціальна електроніка»

(назва випускної роботи)

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Випускна робота складається з 3 розділів.

У роботі розглядаються

Теоретичні та практичні аспекти обліку і контролю виробних запасів на вітчизняних підприємствах, а саме на підприємстві ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка». Проблемні питання та шляхи удосконалення обліку і контролю виробничих запасів.

Ключові слова

Виробничі запаси, матеріальні витрати, нормування, облік, контроль, аналіз

ABSTRACT

on the research work by

Schreiber Iona Igorevna

(прізвище, ім'я, по батькові на англійській мові)

Accounting and control industrial reserves for example Enterprise Ltd. SPC "Special

Electronics"

(назва випускної роботи на англійській мові)

Odessa national economic university

Odessa, 2018

The research work has three sections:

Theoretical and practical aspects of accounting and control of industrial stocks at domestic enterprises, namely at the enterprise specialist company "Special electronics". Problematic issues and ways to improve accounting and control of inventories.

Keywords:

industrial reserves, material costs, valuation, accounting, control, analysis

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ	6
1.1. Економічна сутність і поняття «виробничих запасів».....	6
1.2. Класифікація та оцінка виробничих запасів.....	10
1.3. Проблемні питання обліку виробничих запасів.....	21
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ НВФ «СПЕЦІАЛЬНА ЕЛЕКТРОНІКА»	25
2.1. Загальна економічна характеристика підприємства ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка»	25
2.2. Складський облік виробничих запасів на підприємстві ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка».....	31
2.3. Особливості первинного, аналітичного і синтетичного обліку виробничих запасів на підприємстві.....	37
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ТА КОНТРОЛЬ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ	48
3.1. Аналіз ефективності використання запасів на підприємстві ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка».....	48
3.2. Організація внутрішнього контролю виробничих запасів на підприємстві ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка».....	54
3.3. Шляхи вдосконалення обліку виробничих запасів на вітчизняних підприємствах.....	59
ВИСНОВКИ	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	68
ДОДАТКИ	73

ВСТУП

На сьогоднішній день обов'язковим є забезпечення підприємства виробничими запасами для ефективної господарської діяльності. Відміною особливістю їх є одноразове використання в процесі виробництва, перенесення всієї вартості на собівартість виготовленої продукції, виконаних робіт та послуг. Тому контроль за збереженням матеріальних ресурсів, раціональним використанням їх у виробництві має велике значення.

Актуальність теми. Облік виробничих запасів є актуальним, адже ефективно використання запасів призведе до зменшення витрат, собівартості продукції, підвищення рентабельності, матеріального та фінансового становища підприємства. Від правильності ведення обліку запасів залежить достовірність інформації про отриманий підприємством прибуток. Впровадження аналізу та моніторингу допомагає більш раціонально використовувати наявні матеріальні ресурси, зокрема знаходити внутрішні резерви для збільшення виробництва продукції за рахунок зменшення матеріальних витрат на одиницю продукції.

Багато вітчизняних та зарубіжних науковців займалися дослідженням обліку та контролю виробничих запасів: Бутинець Ф.Ф., Василенко В.О., Лень В.С., Пушкар М.С., Ткаченко Н.М. та інші. Роботи цих авторів носять дискусійний характер з деяких питань і потребують подальших досліджень та наукових розробок. Тому удосконалення теорії і практики ведення обліку виробничих запасів в сучасних умовах соціально-економічного розвитку стає нагальною потребою та визначає актуальність теми випускної роботи.

Мета і завдання. Метою даної роботи є дослідження обліку виробничих запасів на підприємстві та ефективність їх використання, надання пропозицій щодо вдосконалення обліку виробничих запасів на підприємстві.

Завданням випускної роботи є:

- розкрити економічну сутність та поняття виробничих запасів;
- розглянути різні підходи до класифікації виробничих запасів;

- охарактеризувати методи оцінки виробничих запасів при надходженні та вибутті;
- провести аналіз нормативної бази та спеціальної літератури з питань обліку та аналізу виробничих запасів підприємства;
- розглянути порядок проведення інвентаризації виробничих запасів та відображення її результатів в бухгалтерському обліку;
- розкрити порядок ведення складського обліку виробничих запасів та його особливості;
- визначити шляхи удосконалення обліку виробничих запасів для вирішення таких проблем як: збільшення обсягу виробництва продукції (робіт, послуг), зниження собівартості продукції.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є виробничі запаси на підприємстві ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка»

Предмет дослідження. Предметом дослідження є методика та організація обліку, аналіз та контроль виробничих запасів на підприємстві ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка».

Методи дослідження. При написанні роботи використовуються загальнонаукові методи: методи порівняння та узагальнення – для обробки вхідної інформації та розкриття сутності категорії «виробничі запаси»; методи індукції та дедукції – для визначення загальних тенденцій розвитку системи обліку та контролю виробничих запасів; методи спостереження та анкетування – для оцінки стану контролю виробничих запасів; розрахунково-аналітичний та графічний методи для побудови таблиць, проведення розрахунків і наочного відображення результатів дослідження; методи систематизації, гіпотези та припущення – для формування власної думки та внесення рекомендацій щодо.

Інформаційна база. Інформаційною базою для проведення дослідження слугують вітчизняні законодавчі та нормативні акти, зокрема Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, Положення

(стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, матеріали наукових конференцій і досліджень, дані засобів масової інформації та мережі Internet, а також первинна документація, облікові реєстри, внутрішня та зовнішня звітність ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка».

ВИСНОВКИ

В результаті ознайомлення з нормативними документами, що регулюють облік та контроль виробничих запасів, критичного аналізу економічної літератури з питань удосконалення обліку та діючою практикою обліку виробничих запасів та ознайомленням з внутрішніми документами підприємства ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка» зроблені висновки наведені нижче.

Розкриваючи економічну сутність та поняття виробничих запасів, було виявлено, що судження закордонних і вітчизняних учених є неоднозначним. Таким чином узагальнюючі всі підходи різних науковців, вважаємо, що суть виробничих запасів як об'єкта обліку полягає у наступному: виробничі запаси – це сукупність предметів праці, які знаходяться на підприємстві у вигляді складських запасів основних та допоміжних матеріалів, а також палива, запасних частин, зворотних відходів, тари та інших матеріалів, які призначені для використання як у виробничому процесі, так і для будь-яких інших потреб підприємства за умови їх повного споживання в одному операційному циклі.

Важливим етапом роботи на підприємстві є організація групування виробничих запасів за ознаками та за призначенням і роллю в процесі виробництва. Класифікація виробничих запасів необхідна для ефективної організації складського, аналітичного та синтетичного обліку, а також для нормування, аналізу та контролю виробничих запасів, тому в роботі наведена класифікація, яка відповідає наведеним завданням, і виділяє наступні класифікаційні групи запасів: за призначенням і причинами утворення, за місцем знаходження, за рівнем наявності на підприємстві, відносно до балансу, за походженням, за складом і структурою.

У результаті аналізу складського обліку виробничих запасів на підприємстві ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка» було виявлено недосконале ведення складських документів, що ускладнює контроль за збереженням

запасів, та недосконалий вибір політики управління запасами, що впливає на раціональність їх використання. Для удосконалення ведення складського обліку необхідно покращити та спростити форми документів складського обліку та використовувати на складах комп'ютерні технології, що допоможуть швидко обмінюватися інформацією з бухгалтерією та оперативно усувати проблеми з моменту їх виявлення, а для раціонального використання запасів необхідно використовувати норми та ліміти відпуску запасів на одиницю виробу, бюджетування та зарубіжний досвід оптимізації рівня запасів.

Синтетичний облік на підприємстві ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка» ведеться за допомогою рахунку 20 «Виробничі запаси». Підприємство, згідно розробленого робочого плану рахунків, використовує такі субрахунками: 201 «Сировина і матеріали», 202 «Комплектуючі вироби», 209 «Інші матеріал». Аналітичний облік виробничих запасів на підприємстві ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка» ведеться на складах за допомогою карток складського обліку, що розміщуються в картотеці за технічними групами виробничих запасів відповідно до номенклатури-цінника. Синтетичний та аналітичний облік виробничих запасів на підприємстві ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка» ведеться згідно чинного законодавства. Але існує ряд недоліків: мають місце випадки відсутності договорів поставки або відпуску товарів, робіт, послуг (підприємство не має договорів, коли працюють на умовах передоплати), на підприємстві не ведуть всі документи у друкованому виді, інколи документи є тільки у електронному виді, відсутність документів про матеріальну відповідальність, недостатньо кадрів для ефективного ведення обліку.

Для усунення недоліків підприємству потрібно приділити більше уваги для ведення документів, своєчасно складати договори з постачальниками та покупцями, для захисту себе від форс-мажорних обставин, пов'язаних з несвоєчасними поставками або несвоєчасними виплатами грошей. Заключити договори про матеріальну відповідальність посадових осіб для усунення проблем з притягнення до відповідальності винних осіб у випадку виникнення певних обставин. Звернути увагу на роботу бухгалтерського відділу та по

можливості його розширення за для ефективного обліку, аналізу і контролю не тільки виробничих запасів, а й всіх об'єктів обліку.

В роботі виділено три етапи аналізу виробничих запасів: аналіз динаміки та структури запасів на підприємстві, аналіз ефективності використання оборотних активів на підприємстві, аналіз впливу матеріаломісткості на обсяги реалізації та собівартість продукції.

Аналіз динаміки та структури запасів на підприємстві ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка» показав, що запаси підприємства збільшились за аналізований період з 19,9 тис. грн. до 108,7 тис. грн.. або у 4 рази. Це збільшення відбулося за рахунок виробничих запасів на складі та незавершеного виробництва. Виробничі запаси збільшились з 9,7 тис. грн до 53,5 тис. грн, а саме у 4 рази, а залишки на виробництві на 47 тис. грн. У структурі запасів як у попередньому році переважають товари, а у звітному переважають виробничі запаси. Домінування виробничих запасів та незавершеного виробництва у звітному періоді у структурі предметів праці підприємства свідчить про те, що управлінський персонал товариства прагне забезпечити ритмічне виробництво продукції і не допускати появи проблем у організації виробничого процесу. Для цього він дотримується наявності однієї зі складових виробничого потенціалу підприємства – виробничих запасів на нормативному рівні. Проте збільшення коефіцієнта оптимальності складу запасів з 0,95 до 11,9 (зростання співвідношення запасів, що знаходяться у виробництві (виробничі запаси та незавершене виробництво) до запасів, що знаходяться у сфері обігу (готова продукція та товари)) може у подальшому призвести до зменшення коефіцієнта оборотності запасів.

Аналіз ефективності використання оборотних коштів на підприємстві ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка» показав, що ефективність використання оборотних активів на підприємстві у 2017 році порівняно із попередніми у цілому значно погіршився. Це підтверджується зменшенням таких коефіцієнтів, як коефіцієнт оборотності оборотних активів, запасів та виробничих запасів. Якщо у 2016 році оборотні активи підприємства оберталися 6,53 рази, то у 2017

вже 5,19 рази. Зменшення коефіцієнта оборотності виробничих запасів з 86,97 до 39,20 рази свідчить про затримку запасів на складах. Зі зменшенням коефіцієнту оборотності пов'язано збільшення тривалості обороту виробничих запасів, що є негативним аспектом, так як у 2016 році виробничі запаси оберталися 4,13 дня, а у 2017 році 9,18 днів, а саме на 5,05 днів повільніше. Для ефективного використання оборотних коштів підприємству необхідно звернути увагу на ритмічність постачання запасів, а саме виробничих запасів, для забезпечення достатньої кількості запасів, щоб уникнути простоїв виробництва, але не перенаситити склади на підприємстві.

Аналіз впливу матеріаломісткості на собівартість продукції та обсяги виробництва продукції показав, що матеріаломісткість у 2017 році знизилась у порівнянні з 2016 роком на 0,0512 грн, внаслідок зменшення матеріальних витрат з 193,6 тис. грн у 2016 до 108,5 тис. грн у 2017 році. В результаті цього собівартість випущеної продукції знизилась на 63,53 тис. грн у частині матеріальних витрат. У зв'язку з цим об'єм виробництва продукції зріс на 8,80 тис. грн. Якщо розглядати матеріальні витрати у 2015 та 2016 роках, то можна побачити тенденцію до зростання, але зростання було не суттєвим, тому збільшення матеріаломісткості за рахунок збільшення матеріальних витрат вплинуло на зростання собівартості продукції лише на 0,69 тис. грн, відповідно зменшення обсягів виробництва на 0,096 тис. грн. Таким чином підприємство ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка» ефективно та раціонально використовує матеріальні ресурси.

Контроль виробничих запасів на підприємстві ТОВ НВФ «Спеціальна електроніка» здійснюється бухгалтером у вигляді щорічної інвентаризації. Для більш ефективного контролю виробничих запасів на підприємства необхідно створити службу або відділ внутрішнього контролю. Це дозволить проводити перевірки не тільки щорічно у вигляді інвентаризації, а і вигляді квартальних звірок, вибіркового звірок по матеріалах тощо.

У роботі були висвітлені проблемні питання та шляхи вдосконалення обліку виробничих запасів на підприємстві. Недоліки організації обліку

виробничих запасів найбільш частіше виявляються при інвентаризації, звірванні даних складського обліку, коли визначаються нестачі й значні розбіжності, що пов'язані з недосконалим контролем виробничих запасів, а також помилок у первинних документах і облікових регістрах, що характеризують надходження й рух матеріалів. У зв'язку з цим необхідно впроваджувати ефективні форми попереднього й поточного контролю за дотриманням норм запасів і витратами матеріальних ресурсів, удосконалювати процес документування, доцільно розробити єдину форму документу (на відпущення матеріалу), призначеної для машинної обробки. У цей документ варто включити всі об'єкти основного та допоміжного виробництва під відповідними кодами, які б указували напрям використання матеріальних ресурсів – основні вироби, запасні частини, товари народного споживання, разові замовлення, ремонтно-експлуатаційні потреби.

Отже, організація обліку і контролю виробничих запасів є актуальною темою на сьогоднішній день, від цього залежить не тільки раціональність та ефективність використання запасів, а і фінансовий результат. Тому правильна організація обліку і контролю дозволить задовольнити потреби не тільки споживачів товарів, робіт та послуг, а і підприємства в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Багрій П. І. Економічний словник / П. І. Багрій, С. І. Дорогунцов // гол. ред. Укр. Радянська енциклопедія Академії наук УРСР, 1973. – 621 с.
2. Білуха М. Т. Теорія бухгалтерського обліку: підручник/ М. Т. Білуха// Київ : А. С. К., 2000. – 692 с.
3. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф. Ф. Бутинець // [8-те вид., перероб. і доп.]. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с.
4. Василенко В. О. Виробничий (операційний) менеджмент: навч. посібн. / О. В. Василенко, І. Т. Ткаченко// К.: ЦУЛ, 2007. – 532 с.
5. Волкова Н.А. Організація та методика економічного аналізу: [навчальний посібник] / Н. Волкова, Н.Подвальна // Одеса, 2013.– 267 с
6. Голов С. Ф. Фінансовий та управлінський облік / С. Ф. Голов, В. І. Єфименко // К.: ТОВ «Автоінтерсервес», 2000. – 544 с.
7. Дубініна М. В. Сутність виробничих запасів як складової частини процесу виробництва / М. В. Дубініна // Тенденції та закономірності розвитку обліково-аналітичного забезпечення в Україні : Тези доповідей на вузівської науково-практичної конференції. – Миколаїв : НУК, 2007. – 156 с.
8. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon 3. rada. gov.ua/laws/show/929_013](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_013).
9. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджено. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
10. Кіндрацька Г. І. Економічний аналіз: підручник / Г. І. Кіндрацька, М. С. Білик, А. Г. Загородній , за ред. проф. А. Г. Загороднього // 3-тє вид., переробл. і доповн. – Київ : Знання, 2008. – 487 с.

11. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. Фінансовий облік: підруч. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь// 4-те вид. [доп. і перероб.]. – Тернопіль: ТНЕУ, 2017. – 451 с.
12. Кубік В. Д. Проблеми обліку витрат в контексті управління підприємством / В. Д. Кубік, Л. В. Мілько // Тези доповідей III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аудиту та аналізу: теорія, методологія, організація». - Херсон: ХНТУ, 2014. – с. 30-31.
13. Лень В.С. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика. Начальний посібник . / В.С.Лень, В.В. Гливенк // – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 556 с.
14. Фінансовий облік : навч. посібник / В. С. Лень // [Б. м.: б. и.], 2011. – 608 с.
15. Лишиленко О.В. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студ. вищих навч. закл./ О.В Лишиленко // К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 528 с.
16. Лоханова Н.О. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 6.050100 «Облік і аудит»/ Н. О. Лоханова// «Фінансовий облік II». Розділ «Облік доходів, витрат та фінансових результатів» 2016 р. – 320 с.
17. Максимова В.Ф. Бухгалтерський облік: Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 6.050100 «Облік і аудит»/ В.Ф. Максимова// Одеса: ОНЕУ, 2012.– 670 с.
18. Малюга Н. М. Шляхи удосконалення оцінки в бухгалтерському обліку: теорія, практика, перспективи / Н. М. Малюга// Житомир: ЖІТІ, 2007. – 384 с.
19. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку № 2 «Запаси» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_021

20. Мілько Л.В., Хотенчук Я.О. Питання вдосконалення обліку виробничих запасів/ Л.В Мілько, Я.О Хотенчук // «Міжнародна науково-практична конференція «Формування та ефективність використання фінансових ресурсів в економічній діяльності» Чернігівський національний технологічний університет 2014р. – 120 с.
21. Мілько Л.В., Хотенчук Я.О. Облік фінансових результатів підприємства та формування фінансової звітності/ Л.В Мілько, Я.О Хотенчук // Международная конференция «Перспективы развития науки в XXI веке. г. Донецк, Научно-информационный центр «Знание», 2013 г. – 142 с.
22. Наказ «Про затвердження типових форм первинних документів з обліку матеріалів» затверджено Міністерством статистики № 193 від 21.06.96 р.
23. Новодворский В.Д. Бухгалтерский учет производственных ресурсов (Вопросы теории и практики) / В. Д. Новодворский// М.: Финансы и статистика, 1989. – 284 с.
24. План рахунків бухгалтерського обліку активів капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджений Наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14>
25. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_013.
26. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань згідно з Наказами Міністерства фінансів від 02.09.2014 року № 879. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>
27. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» затверджено наказом Міністерства Фінансів України від 20.10.1999 року №246 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

28. Пушкар М. С. Фінансовий облік : підручник / М. С. Пушкар// Тернопіль : Карт-бланш, 2002. – 626 с.
29. Радченко К.М. Собівартість як економічна категорія, принципи та значення її калькулювання / К.М. Радченко// Економічні науки. Серія: Облік і фінанси / Зб. наук. праць. – Луцьк. – 2011. – Вип. 8 – С. 80-113
30. Скрипник М. Собівартість продукції як економічна категорія/ М. Скрипник // Економічний аналіз / зб. наук. праць. – Тернопіль. – 2010. – Вип. 7. – С. 339-341
31. Сопко В.В. Аналіз методів оцінки вартості активів у бухгалтерському обліку підприємств: національний та міжнародний аспекти/ В.В. Сопко, С.В. Андрос // Вісник ЖДТУ – 2010. – № 3 (53). – С. 244 – 248.
32. Сопко В. В. та ін. Бухгалтерський облік : навч. посібник. для студ. спец. «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / В. В. Сопко та ін.// – Тернопіль: Астон, 2009. – 496с.
33. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність : підручник / Н. М. Ткаченко // 6-те вид. доповн. і переробл. – К. : Алерта, 2013. – 982 с.
34. Федченко Т.В. Теоретичні аспекти аналізу виробничих запасів підприємства / Т.В. Федченко, М.С. Махов // Перспективные инновации в науке, образовании, производстве и транспорте 2011. Сборник научных трудов SWorld. 117 Материалы международной научно-практической интернет конференции (19 по 30 июня 2014 г.). – Выпуск 2. Том 19. – Одесса: КУПРИЕНКО, 2014. – 107 с.
35. Чаюн І.Ю. Управління матеріало-технічним забезпеченням підприємства: Навчальний посібник / І.Ю. Чаюн, І.Ю. Бондар // К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т. 2002. – 111 с
36. Чебанова Н.В. Бухгалтерський фінансовий облік: [Посібник] / Н.В. Чебанова, Ю.А. Василенко// К.: Видавничий центр “Академія”, 2013. – 672 с. 87.

37. Чейз Р.Б., Эквилайн Н.Дж., Якобс Р.Ф. Производственный и операционный менеджмент: 8-е изд. / Р.Б. Чейз, Н.Дж. Эквилайн, Р.Ф. Якобс // М.: Издательский дом «Вильямс», 2010. —704 с. 8
38. Чернуха О.С. Організація обліку та аналізу запасів у виробничому менеджменті / О.С. Чернуха // Управління розвитком – 2011. – № 3 (124). – С. 132 – 134
39. Чумак О.В. О проблеме учета и контроля запасов промышленного предприятия / О.В. Чумак // Логистика: проблемы и решения. Международный научно-практический журнал. – 2007. - №1. – С. 78–79
40. Шара Є. Ю. Фінансовий облік I : навч. посібник / Є. Ю. Шара, І. Є. Соколовська-Гонтаренко// Держ. фіскальна служба України, Нац. ун-т Держ. податкової служби України. - К. : Центр учб. літ., 2016. – 336 с.
41. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник / В. Г. Швець// [2-ге вид.,перероб. і доп.].– К.: Знання, 2006. – 525 с.
42. Швець И.Б. Управление производственными запасами на предприятии: Монография / И. Б. Швець// НАН Украины. Ин-т экономики пром-ти. – Донецк, 2009. – 182 с. 89.
43. Шомштейн А.А. Нормирование материальных ресурсов, производственных запасов и характеристика применяемых материалов (метод. материалы) /А. А. Шомштейн// М.: ЦБТИМС, 2003. – 309 с. 90.
44. Янчук В. І. Сучасні проблеми та напрямки вдосконалення ведення обліку виробничих запасів на підприємстві / В. І. Янчук, О. В. Кипаренко // Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. – 2012. – Випуск № 3 (69) Том. 2. – С. 250-255 .